

GRUPA KAPITAŁOWA
IDM Spółka Akcyjna w upadłości układowej

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2018 ROKU

Kraków 18 kwietnia 2019 roku

Wybrane dane finansowe w przeliczeniu na EUR	5
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	9
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	10
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	11
Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	13
Czas trwania grupy kapitałowej	15
Okresy prezentowane	16
Zarząd	16
Rada Nadzorcza	16
Biegli rewidenci	16
Znaczący akcjonariusze jednostki dominującej	17
Spółki zależne i stowarzyszone	17
Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	18
Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	18
Profesjonalny osąd	18
Niepewność szacunków i założeń	19
Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	20
Oświadczenie o zgodności	20
Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy	20
Standardy opublikowane i zatwierdzone przez UE, które jeszcze nie weszły w życie oraz ich wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy	25
Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE do stosowania	26
Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych	27
Korekta błędów	27
Zmiana szacunków	27
Istotne zasady rachunkowości	27
Zasady konsolidacji	27
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach	28
Udziały we wspólnych działaniach	29
Wycena do wartości godziwej	29
Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	30
Rzeczowe aktywa trwałe	30
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	31
Nieruchomości inwestycyjne	31
Aktywa niematerialne	31
Wartość firmy	32
Leasing	32
Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	33
Koszty finansowania zewnętrznego	33
Aktywa finansowe	34
Utrata wartości aktywów finansowych	35
Wbudowane instrumenty pochodne	35
Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia	36
Zabezpieczenie wartości godziwej	36

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	37
Zabezpieczenia udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym	37
Zapasy	37
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	38
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	38
Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	38
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	38
Rezerwy	39
Świadczenia pracownicze	39
Przychody	39
Sprzedaż towarów i produktów	40
Świadczenie usług	40
Odsetki	40
Dywidendy	40
Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)	40
Podatki	40
Podatek bieżący	40
Podatek odroczony	40
Podatek od towarów i usług	41
Ocena niepewności co do rozliczeń podatkowych	41
Zysk netto na akcję	41
1. Segmenty operacyjne	42
2. Przychody i koszty	42
2.1. Pozostałe przychody z działalności podstawowej	42
2.2. Koszty działalności podstawowej	42
2.3. Pozostałe przychody operacyjne	42
2.4. Pozostałe koszty operacyjne	43
2.5. Przychody finansowe	43
2.6. Koszty finansowe	43
3. Składniki innych całkowitych dochodów	43
4. Podatek dochodowy	44
5. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	44
6. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	44
7. Zysk przypadający na jedną akcję	45
8. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	45
9. Aktywa i zobowiązania	45
9.1. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	45
9.2. Należności krótkoterminowe	46
9.3. Inwestycje kapitałowe	47
9.4. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	47
9.5. Nieruchomości inwestycyjne	47
9.6. Aktywa niematerialne	48
9.7. Aktywa trwałe	49
9.8. Zobowiązania krótkoterminowe	50
9.9. Pozostałe pasywa	50
9.10. Rezerwy	51

9.11. Kapitał zakładowy	51
9.12. Akcje własne	52
10. Połączenia jednostek i nabycia udziałów niekontrolujących.....	52
11. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności	52
11.1. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.....	52
11.2. Inwestycje we wspólnych przedsięwzięciach	52
12. Udział we wspólnym działaniu	52
13. Zobowiązania inwestycyjne.....	53
14. Zobowiązania warunkowe.....	53
14.1. Sprawy sądowe	53
14.2. Rozliczenia podatkowe.....	53
15. Informacje o podmiotach powiązanych	53
15.1. Wspólne działania	54
15.2. Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi	54
15.3. Pożyczka udzielona członkowi Zarządu.....	54
15.4. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu	54
15.5. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy	54
16. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	54
17. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	54
18. Instrumenty finansowe	55
19. Zarządzanie kapitałem.....	55
20. Struktura zatrudnienia	56
21. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	56

Wybrane dane finansowe w przeliczeniu na EUR

Średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro w okresach objętych sprawozdaniem finansowym, ustalone są przez Narodowy Bank Polski. Ogłoszone przez Narodowy Bank Polski średnie kursy wymiany złotego w stosunku do EUR w okresach objętych historycznymi danymi finansowymi kształtowały się następująco:

Rok obrotowy	średni kurs w okresie*	Kurs na ostatni dzień okresu
2018	4,2669	4,3000
2017	4,2447	4,1709

*) średnia kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów bilansu przeliczono według kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski dla EUR obowiązujących na ostatni dzień okresu.

Poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z przepływów środków pieniężnych przeliczono według kursów stanowiących średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski dla EUR obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie sprawozdawczym.

Podstawowe pozycje bilansu, rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych z prezentowanego sprawozdania finansowego oraz danych porównywalnych, przeliczonych na EUR

		w tys. zł	w tys. zł	w tys. EUR	w tys. EUR
		01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017
		badane	badane	badane	badane
1	Przychody z działalności podstawowej	795	1 119	186	264
2	Zysk (strata) z działalności operacyjnej	638	3 626	150	854
3	Zysk (strata) brutto	-5 665	-7 136	-1 328	-1 681
4	Zysk (strata) netto	-5 665	-7 411	-1 328	-1 746
5	Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	-5 665	-7 605	-1 328	-1 792
6	Zysk netto przypadający na udziały niekontrolujące		194		46
7	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	-766	1 323	-180	312
8	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	3 501	3 284	821	774
9	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-3 740	-5 981	-877	-1 409
10	Przepływy pieniężne netto razem	-1 005	-1 374	-236	-324
11	Zysk (strata) netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej	-5 665	-7 605	-1 328	-1 792
12	Średnia ważona liczba akcji w szt.	3 306 389	3 306 389	3 306 389	3 306 389
13	Zysk (strata) netto na 1 akcję zwykłą (w zł i EUR)	-1,71	-2,30	-0,40	-0,54
14	Rozwodniona liczba akcji w szt.	3 306 389	3 306 389	3 306 389	3 306 389
15	Rozwodniony zysk (strata) netto na 1 akcję zwykłą	-1,71	-2,30	-0,40	-0,54
19	Aktywa razem	8 198	26 931	1 907	6 457

GRUPA KAPITAŁOWA IDM S.A. w upadłości układowej
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach PLN)

20	Zobowiązania krótkoterminowe	67 143	70 009	15 615	16 785
22	Zobowiązania długoterminowe				
23	Rezerwy na zobowiązania	8 268	8 186	1 923	1 963
24	Kapitał własny	-67 440	-60 890	-15 684	-14 599
25	Kapitał zakładowy	165	165	38	40
26	Liczba akcji w szt.	3 306 389	3 306 389	3 306 389	3 306 389
27	Wartość księgowa na 1 akcję (w zł i EUR)	-20,40	-18,42	-4,74	-4,42
28	Rozwodniona liczba akcji w szt. **	3 306 389	3 306 389	3 306 389	3 306 389
29	Rozwodniona wartość księgowa na 1 akcję (w zł i EUR)	-20,40	-18,42	-4,74	-4,42

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

		Nota	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
			badane	badane
I.	Przychody z działalności podstawowej w tym:		795	1 119
1.	Przychody z działalności maklerskiej			
2.	Pozostałe przychody z działalności podstawowej		795	1 119
3.	Zmiana stanu produktów (zwiększenia +/ zmniejszenia -)			
II.	Koszty działalności podstawowej		2 970	3 799
III.	Wynik z działalności podstawowej		-2 175	-2 680
IV.	Zysk (strata) z inwestycji w jednostkach stowarzyszonych			1 525
V.	Pozostałe przychody operacyjne		3 343	9 871
VI.	Pozostałe koszty operacyjne		530	5 090
VII.	Zysk (strata) z działalności operacyjnej		638	3 626
VIII.	Przychody finansowe		2 269	1 949
IX.	Koszty finansowe		8 572	12 711
X.	Wynik z działalności brutto		-5 665	-7 136
XII.	Podatek dochodowy			275
1.	Część bieżąca			5
2.	Część odroczone			270
XIII.	Zysk (strata) netto		-5 665	-7 411
1.	przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej		-5 665	-7 605
2.	przypadający na udziały niekontrolujące			194

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

		01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
		badane	badane
I.	Zysk (strata) netto	-5 665	-7 411
II.	Inne całkowite dochody netto za rok obrotowy		6
1.	Wynik z tytułu wyceny instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży		6
2.	Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów		
III.	Całkowite dochody ogółem (I+II)	-5 665	-7 405

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

na dzień 31 grudnia 2018 roku

AKTYWA	Nota	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
		badane	Badane
I. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	9.1	2 080	3 085
II. Należności krótkoterminowe	9.2	2 577	3 035
- <i>należności z tytułu dostaw i usług</i>		156	551
- <i>należności z tytułu podatku dochodowego</i>			
- <i>pozostałe należności</i>		2 421	2 484
III. Inwestycje kapitałowe	9.3	376	3 024
IV. Aktywa przeznaczone do sprzedaży	5		13 250
V. Zapasy			
VI. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	9.4	376	1 902
VII. Inwestycje w jednostkach zależnych			
VIII. Należności długoterminowe			
IX. Udzielone pożyczki długoterminowe			
X. Nieruchomości inwestycyjne	9.5	2 617	2 635
XI. Aktywa niematerialne	9.6		
XII. Rzeczowe aktywa trwałe	9.7	171	
XIII. Pozostałe aktywa		1	
1. <i>Aktywa z tyt. odroczonego podatku dochodowego</i>	4		
2. <i>Inne aktywa krótkoterminowe</i>		1	
Suma aktywów		8 198	26 931

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

na dzień 31 grudnia 2018 roku

PASYWA	Nota	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
		badane	Badane
I. Zobowiązania krótkoterminowe	9.8	67 143	70 009
1. Zobowiązania handlowe		4 086	4 107
2. Zobowiązania finansowe		59 621	62 411
3. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego			
4. Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe		3 436	3 491
II. Zobowiązania długoterminowe			
1. Zobowiązania finansowe			
2. Pozostałe zobowiązania długoterminowe			
III. Pozostałe pasywa	9.9	227	148
IV. Rezerwy na zobowiązania	9.10	8 268	8 186
V. Zobowiązania podporządkowane			
VI. Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	5		9 478
VII. Kapitał własny w tym:		-67 440	-60 890
<i>Kapitał własny przypisany jednostce dominującej:</i>		<i>-67 440</i>	<i>-61 773</i>
<i>Kapitał własny udziałowców niesprawujących kontroli</i>			<i>883</i>
1. Kapitał zakładowy	9.11	165	165
2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy (wielkość ujemna)			
3. Akcje własne (wielkość ujemna)	9.12		-6 902
4. Kapitał zapasowy		53 223	53 224
5. Pozostałe kapitały rezerwowe		118 237	118 237
6. Udziały niekontrolujące			883
7. Zysk (strata) z lat ubiegłych		-233 447	-218 939
8. Zysk (strata) netto		-5 665	-7 605
9. Inne kapitały rezerwowe		47	47
Suma pasywów		8 198	26 931

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku

		01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
		badane	Badane
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I.	Zysk (strata) brutto	-5 665	-7 136
II.	Korekty razem	4 899	8 459
1.	Udział w (zyskach) stratach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności		-1 525
2.	Amortyzacja		23
3.	(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych		
4.	Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	3 779	4 982
5.	(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	1 057	-1 785
6.	Zmiana stanu rezerw i odpisów aktualizujących należności	-83	-2 347
7.	Zmiana stanu instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu		144
8.	Zmiana stanu zapasów		-2
9.	Zmiana stanu należności	347	5 506
10.	Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych (z wyjątkiem pożyczek i kredytów)	-280	-5 222
11.	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	79	1 331
12.	Podatek dochodowy zapłacony		62
13.	Pozostałe korekty		7 292
III.	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	-766	1 323
B. Przepływ środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
I.	Wpływy	3 759	4 639
1.	Zbycie wartości niematerialnych		
2.	Zbycie składników rzeczowych aktywów trwałych	20	39
3.	Z instrumentów finansowych utrzymywanych do upływu terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży	2 561	
4.	Z inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	1 178	
5.	Pozostałe wpływy		4 600
-	odsetki otrzymane		
-	spłata udzielonych pożyczek długoterminowych		
-	pozostałe		4 600
II.	Wydatki	258	1 318
1.	Nabycie wartości niematerialnych		
2.	Nabycie składników rzeczowych aktywów trwałych	171	
3.	Na instrumenty finansowe utrzymywane do upływu terminu zapadalności i dostępne do sprzedaży	87	1 318
4.	Na inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych		
-	nabycie inwestycji w jednostkach zależnych		
-	nabycie inwestycji w jednostkach stowarzyszonych		
5.	Pozostałe wydatki		
-	udzielone pożyczki długoterminowe		
-	inne wydatki		
III.	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	3 501	3 321
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			

GRUPA KAPITAŁOWA IDM S.A. w upadłości układowej
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach PLN)

I.	Wpływy		5 166
1.	Zaciągnięcie długoterminowych kredytów i pożyczek		
2.	Emisja długoterminowych dłużnych papierów wartościowych		
3.	Zaciągnięcie krótkoterminowych kredytów i pożyczek		
4.	Emisja krótkoterminowych dłużnych papierów wartościowych		5 166
5.	Zaciągnięcie zobowiązań podporządkowanych		
6.	Wpływy z emisji na akcje		
7.	Dopłaty do kapitału		
8.	Pozostałe wpływy		
II.	Wydatki	3 740	11 184
1.	Spłata długoterminowych kredytów i pożyczek		
2.	Wykup długoterminowych dłużnych papierów wartościowych	3 740	
3.	Spłata krótkoterminowych kredytów i pożyczek		3 088
4.	Wykup krótkoterminowych dłużnych papierów wartościowych		6 302
5.	Spłata zobowiązań podporządkowanych		
6.	Wydatki z tytułu emisji akcji		
7.	Nabycie akcji własnych		
8.	Płatności dywidend i innych wypłat na rzecz właścicieli		
9.	Wypłaty z zysku dla osób zarządzających i nadzorujących		
10.	Wydatki na cele społeczne użyteczne		
11.	Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		
12.	Zapłacone odsetki		1 757
13.	Pozostałe wydatki		
III.	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	-3 740	-6 018
D.	Przepływy pieniężne netto, razem (A+/-B+/-C)	-1 005	-1 374
E.	Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	-1 005	-1 374
F.	Środki pieniężne na początek okresu	3 085	4 459
G.	Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-D)	2 080	3 085

SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

		01.01.20178- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
		badane	Badane
I.	Kapitał własny na początek okresu (BO)	-60 890	-43 513
a)	<i>zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości</i>		
b)	<i>błąd</i>		
I.a.	Kapitał własny na początek okresu (BO), po uzgodnieniu do danych porównywalnych	-60 890	-43 513
1.	Kapitał zakładowy na początek okresu	165	165
1.1.	<i>Zmiany kapitału zakładowego</i>		
a)	<i>zwiększenia</i>		
b)	<i>zmniejszenia</i>		
1.2.	Kapitał zakładowy na koniec okresu	165	165
2.	Należne wpłaty na kapitał zakładowy na początek okresu		
2.1.	Zmiany należnych wpłat na kapitał zakładowy		
2.2.	Należne wpłaty na kapitał zakładowy na koniec okresu		
3.	Akcje własne na początek okresu	-6 902	-6 902
a)	<i>zwiększenia</i>		
b)	<i>zmniejszenia</i>	-6 902	
3.1.	Akcje własne na koniec okresu		-6 902
4.	Kapitał zapasowy na początek okresu	53 224	54 890
4.1.	<i>Zmiany kapitału zapasowego</i>	-1	-1 666
a)	<i>zwiększenia</i>		
b)	<i>zmniejszenia</i>	1	1 666
4.2.	Kapitał zapasowy na koniec okresu	53 223	53 224
5.	Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu	118 237	124 955
5.1.	<i>Zmiany pozostałych kapitałów rezerwowych</i>		6 718
a)	<i>zwiększenia</i>		
b)	<i>zmniejszenia</i>		6 718
5.2.	Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu	118 237	118 237
6.	Udziały niekontrolujące na początek okresu	883	673
6.1.	<i>Zmiany stanu udziałów niekontrolujących</i>	-883	210
a)	<i>zwiększenia</i>		210
b)	<i>zmniejszenia</i>	883	
6.2.	Udziały niekontrolujące na koniec okresu		883
7.	Kapitał z transakcji niepozabawiających kontroli na początek okresu		
7.1.	<i>Zmiany stanu kapitału z transakcji niepozabawiających kontroli</i>		
a)	<i>zwiększenia</i>		
b)	<i>zmniejszenia</i>		
7.2.	Kapitał z transakcji niepozabawiających kontroli na koniec okresu		
8.	Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	-218 939	-219 530
8.1.	<i>Zysk z lat ubiegłych na początek okresu</i>	47 344	47 474
a)	<i>zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości</i>		

GRUPA KAPITAŁOWA IDM S.A. w upadłości układowej
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
(w tysiącach PLN)

b)	korekta błędu		-130
8.2.	Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	47 344	47 344
a)	zwiększenia		
b)	zmniejszenia		
8.3.	Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	47 344	47 344
8.4.	Strata z lat ubiegłych na początek okresu	-266 283	-267 004
a)	zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości		
b)	korekta błędu	-6 902	
8.5.	Strata lat ubiegłych na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	-273 185	-267 004
a)	zwiększenia	-7 606	721
b)	zmniejszenia		
8.6.	Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	-280 791	-266 283
8.7.	Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	-233 447	-218 939
9.	Zysk netto za rok obrotowy		
10.	Strata netto za rok obrotowy	-5 665	-7 605
11.	Odpisy z zysku		
12.	Inne kapitały	47	41
12.1.	Zmiany innych kapitałów		6
a)	zwiększenia		6
b)	zmniejszenia		
12.2.	Inne kapitały na koniec okresu	47	47
II.	Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	-67 440	-60 890

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

Dane jednostki dominującej:

Nazwa:	IDM Spółka Akcyjna w upadłości układowej
Forma prawna:	spółka akcyjna
Siedziba:	Kraków ul. Mikołajska 26 lok 5
Kraj rejestracji:	Polska
Podstawowy przedmiot działalności:	Zasadniczym przedmiotem działalności Spółki dominującej są usługi doradcze.
Podstawowy przedmiot działalności Grupy Kapitałowej	Zasadniczym przedmiotem działalności spółek z Grupy Kapitałowej są usługi doradcze oraz zarządzanie nieruchomościami
Organ prowadzący rejestr:	Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia, XI Wydział Gospodarczy – Krajowego Rejestru Sądowego
Numer w rejestrze:	0000004483
Numer statystyczny REGON:	351528670
NIP:	6762070700

Czas trwania grupy kapitałowej

IDM Spółka Akcyjna w upadłości układowej („Spółka” „jednostka”) została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 10 września 1998 roku.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki z Grupy Kapitałowej w okresie 12 miesięcy po ostatnim dniu bilansowym, czyli po 31 grudnia 2018 roku.

Zarząd Jednostki Dominującej nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuowania działalności w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

W dniu 22 lipca 2014 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, VIII Wydział Gospodarczy do spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych wydał postanowienie o ogłoszeniu upadłości IDMSA z możliwością zawarcia układu. Sąd upadłościowy wyznaczył równocześnie dla Spółki nadzorcę sądowego w osobie Dariusza Sitka. Zgodnie z art. 180 ustawy z 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze w ramach prowadzonego nadzoru nadzorca sądowy może w każdym czasie kontrolować czynności upadłego, a także przedsiębiorstwo upadłego oraz sprawdzać czy mienie upadłego, które nie jest częścią jego przedsiębiorstwa jest dostatecznie zabezpieczone przed zniszczeniem. Nadzorca sądowy pełni swoje obowiązki do czasu prawomocnego zatwierdzenia układu albo zakończenia postępowania w inny sposób.

Okresy prezentowane

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera dane za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku. Dane porównawcze prezentowane są według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku dla skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku dla skonsolidowanego rachunku zysków i strat, skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów, skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz sprawozdania ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym. Skład organów jednostki dominującej według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku

Zarząd

Imię i nazwisko	Funkcja
Grzegorz Leszczyński	Prezes Zarządu

Zmiany w składzie Zarządu: w dniu 14 sierpnia 2018 roku Rada Nadzorcza IDMSA podjęła uchwałę na mocy, której odwołała Tomasza Piaseckiego z funkcji Wiceprezesa Zarządu

Rada Nadzorcza

Imię i nazwisko	Funkcja
Adam Konopka	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Łaszkiwicz	Członek Rady Nadzorczej
Andrzej Szostek	Członek Rady Nadzorczej
Mirosław Wierzbowski	Członek Rady Nadzorczej
Krzysztof Przybylski	Członek Rady Nadzorczej
Adam Kompowski	Członek Rady Nadzorczej

Zmiany w składzie Radu Nadzorczej: W dniu 27 czerwca 2018 roku. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy powołało dwóch nowych członków Rady Nadzorczej Emitenta tj. Mirosława Wierzbowskiego oraz Andrzeja Szostka jednocześnie odwołała Pana Emila Stępnia z zajmowanego stanowiska Członka Rady Nadzorczej

Biegli rewidenci

Podmiotem badającym sprawozdanie finansowe za rok 2018 była spółka:

KPW Audyt Sp. z o.o.

ul. Tymienieckiego 25C/410

90-350 Łódź

Znaczący akcjonariusze jednostki dominującej

Akcjonariusz	Liczba akcji	% Udział akcji w kapitale zakładowym	% Udział w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
Grzegorz Leszczyński	206 459	6,27%	6,27%
Pozostali	3 085 409	93,73%	93,73%
Razem	3 291 868	100,00%	100,00%

Spółki zależne i stowarzyszone

Nazwa	Siedziba	Rodzaj przeważającej działalności	% udział w kapitale zakładowym na dzień 31.12.2018 r.	% udział w kapitale zakładowym na dzień 31.12.2017 r.
IDMSA.PL Doradztwo Finansowe Sp. z o.o.	Kraków	<ul style="list-style-type: none"> ❖ usługi doradcze, usługi konsultingu finansowego obejmującego przygotowanie prospektów emisyjnych, analiz finansowych wycen i innych materiałów, ❖ pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania 	100%	100%
4Archiv Sp. z o.o.(*)	Katowice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ działalność związana z oprogramowaniem 	100%	100%
K6 Sp. z o.o.	Kraków	<ul style="list-style-type: none"> ❖ wynajem oraz zarządzanie nieruchomościami, ❖ działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych. 	100%	100%
Devoran S.A.	Warszawa	<ul style="list-style-type: none"> ❖ inwestycje na rynku nieruchomości. 	34,88%	34,88%
DLKF Sp. z o.o (**)	Warszawa	<ul style="list-style-type: none"> ❖ inwestycje na rynku nieruchomości 	34,88%	34,88%
Budownictwo Polskie S.A.	Płock	<ul style="list-style-type: none"> ❖ usługi budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych 	45%	45%

(*) spółka zależna IDMSA.PL Doradztwo Finansowe Sp. z o.o.

(**) spółka zależna DEVORAN S.A.

Zmiany w zakresie jednostek zależnych Grupy Kapitałowej

W dniu 19 marca 2018 r. Spółka zawarła warunkową umowę sprzedaży 7 361 862 akcji, o wartości nominalnej 0,10 zł każda akcja, wyemitowanych przez Electus S.A., stanowiących 76,61% udziału w kapitale zakładowym i liczbie głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Sprzedaż Akcji związana jest z działaniami, o których Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 18/2017 z dnia 1 sierpnia 2017 r. i zostaje dokonana w ramach postępowania upadłościowego IDMSA, w celu zaspokojenia wierzytelności obligatariuszy Spółki zabezpieczonych zastawami rejestrowymi na Akcjach (zabezpieczenie rzeczowe). Akcje zostały sprzedane po cenie wynoszącej 0,16 zł za jedną Akcję, to jest za łączną cenę w wysokości 1 177 897,92 zł. Umowa została zawarta pod warunkiem rozwiązującym skorzystania przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa z prawa pierwokupu Akcji na podstawie art. 3a Ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego, w terminie miesiąca od doręczenia KOWR przez IDMSA wezwania do wykonania prawa pierwokupu.

W dniu 26 kwietnia 2018 r. Spółka powzięła informacje, że Dyrektor Oddziału Terenowego Krajowego Wsparcia Rolnictwa we Wrocławiu (dalej: KOWR), podjął decyzję o nieskorzystaniu przez KOWR z przysługującego prawa pierwokupu akcji spółki Electus S.A. w związku z zawartą przez IDMSA warunkową umową sprzedaży 7 361 862 akcji, o wartości nominalnej 0,10 zł każda akcja, wyemitowanych przez Electus S.A., stanowiących 76,61% udziału w kapitale zakładowym i liczbie głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki (dalej: Akcje), tym samym umowa znacząca doszła do skutku.

Dla potrzeb sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jako termin utraty kontroli nad ELECTUS S.A. przyjęto 31 marca 2018 r. Równocześnie z utratą kontroli nad ELECTUS S.A. jednostka dominująca Grupy Kapitałowej utraciła kontrolę nad jednostkami zależnymi tj. SPV1 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością oraz Ivest Met Stal Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji.

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 18 kwietnia 2019 roku.

Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Profesjonalny osąd

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy wymaga od Zarządu jednostki dominującej osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa i zobowiązania i powiązane z nimi noty oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości.

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Zarząd dokonał następujących osądów, które mają największy wpływ na przedstawiane wartości bilansowe aktywów i zobowiązań.

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji. Dla posiadanych umów leasingujących środki transportu zakwalifikowano je do kategorii leasingu finansowego. Spółki grupy nie rozpoznały umów, w których występowałyby jako leasingodawca.

Wspólne ustalenia umowne

Zasadniczo Grupa sprawuje współkontrolę nad jednostką, jeśli wraz z pozostałymi współwłaścicielami współdziała w celu kierowania jej działalnością gospodarczą, co jest rozumiane jako niemożność samodzielnego sprawowania kontroli nad jednostką. Oparty o powyższe osąd charakteru wspólnego ustalenia umownego pozwala określić ustalenia umowne w Grupie jako wspólne przedsięwzięcia w rozumieniu MSSF 11. Niemniej

jednak, przy każdym wspólnym ustaleniu umownym Spółka szacuje czy jej udział we wspólnym przedsięwzięciu pozbawia współinwestora możliwości współdziałania lub współkontrolowania działalności jednostki, czy też odwrotnie, wymaga jednomyślnej decyzji inwestorów.

Niepewność szacunków i założeń

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Grupa przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian nie będących pod kontrolą Grupy. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

Wycena rezerw

Rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów zostały oszacowane dla poszczególnych spółek na podstawie posiadanych informacji kadrowych i finansowo księgowych. Rezerwy wyliczane są na koniec roku obrotowego na podstawie faktycznej ilości dni niewykorzystanych urlopów w bieżącym okresie oraz powiększonej o ilość dni niewykorzystanych urlopów z okresów poprzednich. Otrzymana w ten sposób ilość dni dla każdego pracownika mnożona jest przez średnią stawkę dzienną opartą o średnie wynagrodzenie przyjęte do ustalenia wynagrodzenia za czas urlopu.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści

podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisy ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji. Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Grupa ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi. Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Grupa ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności.

Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które są wyceniane według wartości godziwej.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości.

Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania MSSF, MSSF mające zastosowanie do tego sprawozdania finansowego nie różnią się od MSSF UE.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”).

Niektóre jednostki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określoną przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy

Sporządzając skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2018 Grupa stosuje takie same zasady rachunkowości jak przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego za rok 2017, z wyjątkiem zmian do standardów i nowych standardów oraz interpretacji zatwierdzonych przez Unię Europejską, które obowiązują dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2018 r.:

MSSF 9 Instrumenty finansowe

W bieżącym sprawozdaniu finansowym Grupa po raz pierwszy zastosowała *MSSF 9 Instrumenty finansowe*. Grupa skorzystała z możliwości nieprzekształcania danych dotyczących wcześniejszych okresów, za wyjątkiem przekształcenia wynikającego ze zmiany wprowadzonej przez *MSSF 9* do *MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych*, polegającej na konieczności prezentacji strat z tytułu utraty wartości (w tym odwrócenia strat z tytułu utraty wartości lub zysków z tytułu utraty wartości) instrumentów finansowych jako oddzielnej linii w rachunku zysków i strat. W konsekwencji tej zmiany również dane porównawcze w rachunku zysków i strat za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. zostały odpowiednio przekształcone. Wprowadzone przekształcenie ma wyłącznie charakter zmiany prezentacyjnej, nie wpływającej na poziom zysku z działalności operacyjnej. Poprzednio Grupa prezentowała wynik zmiany wartości instrumentów finansowych jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

Ewentualny wpływ pierwszego zastosowania *MSSF 9* Grupa planowała ująć w saldzie początkowym wyniku z lat ubiegłych. Jednak wobec faktu, iż skalkulowane na dzień 1 stycznia 2018 r. kwoty odpisów z tytułu utraty wartości aktywów stanowiących instrumenty finansowe, ustalone zgodnie z nowymi regulacjami, nie różnią się istotnie od kwot odpisów już ujętych w sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2017 r., odstąpiono od korekty salda początkowego zysków zatrzymanych Grupy z tytułu wdrożenia *MSSF 9*.

MSSF 9 definiuje cztery kategorie aktywów finansowych, których rozróżnienia dokonuje się w zależności od modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami oraz charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych:

- ✓ aktywa wyceniane po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie – są to aktywa finansowe utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, a charakterystyka umowy dotyczącej tych aktywów finansowych przewiduje powstawanie przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek (spełniają tzw. test SPPI - solely payment of principal and interest (pol. test TKiO - tylko płatności kapitału i odsetek);
- ✓ aktywa wyceniane po początkowym ujęciu w wartości godziwej przez inne całkowite dochody – są to aktywa finansowe utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy jak i sprzedaż aktywów finansowych, a charakterystyka umowy dotyczącej tych aktywów finansowych przewiduje powstawanie przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek (spełniają tzw. test SPPI - solely payment of principal and interest (pol. test TKiO - tylko płatności kapitału i odsetek);
- ✓ aktywa wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat – są to wszystkie pozostałe aktywa finansowe;
- ✓ instrumenty finansowe zabezpieczające - są to instrumenty pochodne, wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające.

Klasyfikacja aktywów finansowych dokonywana jest w momencie początkowego ujęcia i może być zmieniona jedynie wówczas, gdy zmieni się biznesowy model zarządzania aktywami finansowymi. Do zasadniczych modeli zarządzania aktywami finansowymi zalicza się model utrzymywania w celu otrzymania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, model utrzymywania w celu otrzymania przepływów pieniężnych wynikających z umowy i sprzedaży oraz model utrzymywania w innych celach niż cele wskazane w dwu poprzedzających modelach (co do zasady jest to model oznaczający utrzymywanie aktywów w celu ich zbycia). Grupa przyjmuje zasadę, iż sprzedaż aktywa finansowego tuż przed terminem jego zapadalności nie stanowi zmiany modelu biznesowego z utrzymywania w celu otrzymania przepływów pieniężnych wynikających z umowy na model utrzymywania w celu otrzymania przepływów pieniężnych wynikających z umowy i sprzedaży lub na model utrzymywania w innych celach.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, dlatego regulacje *MSSF 9* w tym zakresie nie mają do niej zastosowania.

MSSF 9 nie zmienia klasyfikacji zobowiązań finansowych Grupy. Są one w dalszym ciągu wyceniane według zamortyzowanego kosztu.

Zasadnicza zmiana jaką wprowadza MSSF 9 dotyczy sposobu ujmowania ryzyka kredytowego związanego z aktywami stanowiącymi instrumenty finansowe. Dotychczasowy model strat poniesionych został zastąpiony nowym modelem strat oczekiwanych.

Podstawową metodą określania wysokości odpisów z tytułu utraty wartości w ramach modelu strat oczekiwanych jest metoda, zgodnie z założeniami której Grupa monitoruje zmiany poziomu ryzyka kredytowego związanego z danym składnikiem aktywów finansowych w stosunku do początkowego jego ujęcia oraz klasyfikuje aktywa finansowe do jednego z trzech stopni wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości. Metoda ta stosowana jest do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu innych niż należności handlowe.

Stopnie wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości to:

- ✓ stopień 1 – aktywa finansowe obsługiwane na bieżąco (stosowany w odniesieniu do aktywów, których ryzyko kredytowe nie wzrosło istotnie od początkowego ujęcia),
- ✓ stopień 2 – aktywa finansowe z pogorszoną obsługą (stosowany w przypadku istotnego wzrostu ryzyka kredytowego w stosunku do początkowego ujęcia, przy jednoczesnym braku obiektywnych przesłanek utraty wartości),
- ✓ stopień 3 – aktywa finansowe nieobsługiwane (stosowany w przypadku wystąpienia obiektywnych przesłanek utraty wartości).

W odniesieniu do stopnia 1 Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym, a w odniesieniu do stopnia 2 i 3 w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego.

Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa dokonuje oceny wystąpienia przesłanek skutkujących zaklasyfikowaniem aktywów finansowych do poszczególnych stopni wyznaczania odpisu z tytułu utraty wartości. Dokonując takiej oceny, Grupa posługuje się zmianą ryzyka niewykonania zobowiązania w oczekiwany okresie życia instrumentu finansowego, a nie zmianą kwoty oczekiwanych strat kredytowych. W celu dokonania takiej oceny Grupa porównuje ryzyko niewykonania zobowiązania dla danego instrumentu finansowego na dzień sprawozdawczy z ryzykiem niewykonania zobowiązania dla tego instrumentu finansowego na dzień początkowego ujęcia, biorąc pod uwagę racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań i które wskazują na znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia. Informacje te mogą przykładowo obejmować zmiany ratingu dłużnika, powzięcie informacji o jego problemach finansowych lub o wystąpieniu istotnych niekorzystnych zmian w jego środowisku ekonomicznym, prawnym, technologicznym lub rynkowym. Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Grupa stara się wykorzystywać przede wszystkim ratingi kredytowe i powiązane z nimi wskaźniki niewypłacalności.

W odniesieniu do należności handlowych Grupa stosuje – zgodnie z możliwością, jaką daje standard – uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia należności. Podejście to wynika z faktu, iż należności Grupy nie zawierają istotnego elementu finansowania w rozumieniu MSSF 15. Do wyliczenia odpisu Grupa stosuje metodę maczycy rezerw, w ramach której odpisy aktualizujące ustala się dla należności zaliczonych do różnych przedziałów przeterminowania. Metoda ta uwzględnia dane historyczne dotyczące strat kredytowych oraz wpływ istotnych i możliwych do zidentyfikowania przyszłych czynników (np. rynkowych lub makroekonomicznych).

W odniesieniu do należności handlowych Grupa dopuszcza również możliwość indywidualnego określania oczekiwanych strat kredytowych. W szczególności dotyczy to:

- ✓ należności od dłużników znajdujących się w stanie likwidacji lub w stanie upadłości,
- ✓ należności kwestionowanych przez dłużników oraz z których zapłatą dłużnik zalega,
- ✓ pozostałych należności przeterminowanych, a także należności nieprzeterminowanych, których ryzyko nieściągalności jest znaczne według indywidualnej oceny Zarządu (w szczególności, gdy przewidywane koszty procesowe i egzekucyjne związane z dochodzeniem wierzytelności są równe albo wyższe od dochodzonej kwoty).

W wyniku indywidualnej analizy w sytuacji, gdy mimo przeterminowania należności powyżej 360 dni, Grupa posiada wiarygodną i popartą dokumentami deklarację płatności kontrahenta, odpis może nie zostać utworzony.

Aktywa finansowe są spisywane w całości, gdy Grupa wyczerpie praktycznie wszystkie możliwości działania w zakresie ściągnięcia należności i uzna, że nie ma już racjonalnych podstaw do oczekiwania, iż należność uda się odzyskać. Zazwyczaj następuje to, gdy składnik aktywów jest przeterminowany ponad 360 dni.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz na dzień 31 grudnia 2018 r. Grupa nie zidentyfikowała składników aktywów finansowych, w odniesieniu do których mogłaby dokonać wyboru opcji wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy celem zmniejszenia lub wyeliminowania niedopasowania księgowego (rozumianego jako niespójność wyceny lub ujęcia), które w przeciwnym razie powstałoby w wyniku wyceny aktywów finansowych w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite.

Grupa nie dokonała również wyboru opcji wyceny zobowiązań finansowych do wartości godziwej. W przypadku wyboru tej opcji, zmiana wartości godziwej wynikająca ze zmian w poziomie własnego ryzyka kredytowego związanego z tymi zobowiązaniami byłaby odnoszona do innych dochodów całkowitych, a w momencie usunięcia składnika zobowiązania finansowego z ksiąg rachunkowych wartość poprzednio ujęta w innych dochodach całkowitych nie podlegałaby odniesieniu do wyniku finansowego.

MSSF 15 oraz wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami

W bieżącym sprawozdaniu finansowym Grupa po raz pierwszy zastosowała *MSSF 15 Przychody z umów z klientami*. Standard ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi. Nowy standard zastępuje wszystkie dotychczasowe wymogi dotyczące ujmowania przychodów zgodnie z MSSF.

Standard nie będzie miał wpływu na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

Zmiany do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe wraz z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe

Zmiany dotyczą kwestii zastosowania nowego standardu *MSSF 9 Instrumenty finansowe* przed wdrożeniem nowego standardu dotyczącego działalności ubezpieczeniowej, nad treścią którego toczą się prace. Aby zapobiec czasowym wahaniom wyników jednostek w związku z wdrożeniem MSSF 9, zmiany do MSSF 4 wprowadzają dwa dopuszczalne podejścia: podejście nakładkowe oraz podejście odroczone. Opublikowane zmiany do MSSF 4 uzupełniają opcje istniejące już w standardach, które mogą być stosowane w celu ujęcia kwestii zmienności. Zmiany nie mają wpływu na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

Zmiany do MSSF 2 Płatności oparte na akcjach

Zmiany dotyczą doprecyzowania kwestii sposobu rozliczania wpływu warunków nabycia uprawnień na płatności na bazie akcji rozliczane w środkach pieniężnych, klasyfikacji transakcji płatności na bazie akcji z cechami rozliczenia netto oraz sposobów rozliczania zmiany warunków płatności na bazie akcji, na skutek której transakcje rozlicza się w instrumentach kapitałowych zamiast w środkach pieniężnych. Zmiany nie mają istotnego wpływu na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

Poprawki do MSSF (2014 - 2016) zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF

Poprawki dotyczą MSSF 1 Zastosowanie MSSF po raz pierwszy w zakresie eliminacji krótkoterminowych zwolnień przewidzianych w § E3 – E7 MSSF 1, ponieważ dotyczyły one minionych okresów sprawozdawczych i spełniły już swoje zadanie. Poprawki dotyczą także MSR 28 Jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia precyzując, że decyzja dotycząca wyceny inwestycji w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach w wartości godziwej przez wynik finansowy (a nie metodą praw własności), którą mogą podjąć organizacje zarządzające kapitałem wysokiego ryzyka lub inne podobne jednostki, podejmowana jest indywidualnie dla każdej inwestycji w chwili jej początkowego ujęcia. Zmiany nie mają istotnego wpływu na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

Zmiany do MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne: Reklasyfikacja nieruchomości inwestycyjnych

Zmiana polega na doprecyzowaniu zapisów dotyczących zmiany kwalifikacji nieruchomości do i z inwestycji. Zgodnie z nowymi regulacjami jednostka powinna dokonać przeklasyfikowania wtedy, gdy istnieją dowody na to, że doszło do zmiany sposobu użytkowania nieruchomości. Zmiana ta następuje natomiast wtedy, gdy dana nieruchomość zaczyna spełniać bądź przestaje spełniać definicję nieruchomości inwestycyjnej. Zaznaczono przy tym, że sama zmiana intencji kierownictwa jednostki co do sposobu użytkowania nieruchomości nie stanowi przesłanki, że nastąpiła zmiana sposobu użytkowania. Zmiany nie mają istotnego wpływu na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

KIMSF 22 Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczek

Interpretacja KIMSF 22 dotyczy wyjaśnienia jaki kurs przeliczenia powinien być stosowany do transakcji w walutach obcych, które wiążą się z otrzymaniem bądź wydatkowaniem zaliczkowej zapłaty księgowanej przed ujęciem odpowiedniego składnika aktywów, kosztu lub przychodu wynikającego z tej transakcji. Interpretacja nie ma zastosowania, jeżeli początkowe ujęcie odpowiedniego składnika aktywów, kosztu lub przychodu następuje według wartości godziwej. Interpretacja nie ma istotnego wpływu na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

Standardy opublikowane i zatwierdzone przez UE, które jeszcze nie weszły w życie oraz ich wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy

Zarząd jednostki dominującej przeanalizował wpływ zastosowania nowych standardów na przyszłe skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale nie weszły jeszcze w życie:

MSSF 16 Leasing – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 r. lub później

W styczniu 2016 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała MSSF 16 Leasing, który zastąpił MSR 17 Leasing. MSSF 16 określa zasady ujmowania dotyczące leasingu w zakresie wyceny, prezentacji i ujawniania informacji. Zasadnicza zmiana w podejściu do leasingu wynikająca z nowych regulacji polega na odejściu w odniesieniu do leasingobiorcy od podziału na leasing finansowy i operacyjny. Według nowych zasad wszystkie umowy spełniające definicję umów leasingu lub umów zawierających leasing prezentowane będą zgodnie z modelem, jaki dotychczas przewidziany był dla umów leasingu finansowego. Tym samym wprowadzenie standardu wpłynie głównie na wzrost wartości niefinansowych aktywów trwałych oraz pozostałych zobowiązań finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz na spadek kosztów operacyjnych i wzrost kosztów finansowych w rachunku zysków i strat. W sprawozdaniu z przepływów pieniężnych nastąpi spadek wydatków z działalności operacyjnej oraz wzrost wydatków z tytułu działalności finansowej.

W 2018 r. Grupa przeprowadziła szczegółową ocenę wpływu wprowadzenia MSSF 16 na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych. W efekcie przeprowadzonej analizy Grupa ustaliła, że wejście w życie nowego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na wyniki i bieżącą działalność grupy.

Zmiany do MSR 28 Długoterminowe inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 r.

Zmiana dotyczy ujmowania długoterminowych inwestycji w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia, które stanowią część inwestycji netto w te jednostki, w stosunku do których nie stosuje się metody praw własności. Zgodnie z nowymi wytycznymi inwestycje takie należy ujmować zgodnie z regulacjami nowego standardu MSSF 9 w szczególności, jeśli chodzi o wymogi dotyczące utraty wartości.

Grupa nie spodziewa się istotnego wpływu wprowadzenia zmian na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

KIMSF 23 Niepewność w zakresie sposobów ujmowania podatku dochodowego - obowiązująca w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 r.

Interpretacja zawiera wyjaśnienia, w jaki sposób należy stosować wymogi dotyczące ujmowania i wyceny zawarte w MSR 12 Podatek dochodowy w przypadku, gdy występuje niepewność co do sposobu ujęcia tego podatku. Niepewne ujęcie podatkowe to ujęcie, w przypadku którego występuje wątpliwość co do tego, czy zostanie ono zaakceptowane przez organy podatkowe. Jeżeli jednostka uzna wątpliwości dotyczące ujęcia podatkowego za istotne, powinna odzwierciedlić skutki tej niepewności w ujęciu księgowym podatku w okresie, w którym takie ustalenia zostały poczynione, na przykład poprzez ujęcie dodatkowego zobowiązania podatkowego lub zastosowanie wyższej stawki podatku. Pomiaru skutków tej niepewności powinno się dokonać albo metodą najbardziej prawdopodobnej kwoty, albo metodą przewidywanej wartości.

Grupa nie spodziewa się istotnego wpływu wprowadzenia zmian na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

Zmiany do MSSF 9 Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 r.

Zmiany dotyczą wyceny aktywów finansowych z tzw. prawem do wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej poprzez inne całkowite dochody, zamiast wyceniania według wartości godziwej przez zysk lub stratę.

Grupa nie spodziewa się istotnego wpływu wprowadzenia zmian na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

Zmiany do MSR 19 Zmiany, ograniczenia oraz rozliczenia programów świadczeń pracowniczych - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 r.

Zmiany dotyczą programów określonych świadczeń, wprowadzając wymóg ustalania kosztów bieżących świadczeń oraz odsetek netto z zastosowaniem założeń przyjętych do wyceny zobowiązania lub aktywa z tytułu określonych świadczeń dla okresu po zmianie planów.

Grupa nie spodziewa się istotnego wpływu wprowadzenia zmian na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

Poprawki do MSSF (2015-2017) Zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 r.

Zmiany dotyczą czterech standardów: **MSR 12 Podatek dochodowy** w zakresie ujmowania wpływu podatku dochodowego na dywidendę, **MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego** w zakresie modyfikowanych składników aktywów przygotowywanych do planowego wykorzystania lub sprzedaży, **MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć** w zakresie przejścia kontroli nad podmiotem stanowiącym wspólne operacje oraz **MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne** w zakresie braku sprawowania kontroli przez uczestnika nad wspólnym działaniem.

Grupa nie spodziewa się istotnego wpływu wprowadzenia zmian na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE do stosowania

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE:

- ✓ Zmiany do **MSR 1** i **MSR 8 Definicja istotności** - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2020 r.,
- ✓ Zmiany do **MSSF 3 Połączenia jednostek gospodarczych** - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2020 r.,
- ✓ Zmiany w odwołaniach do **Założeń Koncepcyjnych MSSF** – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2020 r.,
- ✓ Zmiany do **MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe** oraz **MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach** – data obowiązywania nie została ustalona,
- ✓ **MSSF 14 Odroczone salda z regulowanej działalności** - obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub po tej dacie. Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji standardu,
- ✓ **MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe** - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2021 r.

Grupa jest w trakcie analizy szacunków, jak istotny wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy będą miały wymienione wyżej standardy i zmiany do standardów.

Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych

Skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy zostały przedstawione w PLN, które są również walutą funkcjonalną jednostki dominującej. Dla każdej z jednostek zależnych ustalana jest waluta funkcjonalna i aktywa oraz zobowiązania danej jednostki są mierzone w tej walucie funkcjonalnej. Grupa stosuje metodę konsolidacji bezpośredniej i wybrała sposób rozliczania zysków lub strat z przeliczenia, który jest zgodny z tą metodą.

Korekta błędów

W sprawozdaniu na dzień 31 grudnia 2018 roku wykazano korektę błędów.

Korekta błędów wynikała z przeprowadzonej inwentaryzacji akcji własnych. W jej wyniku stwierdzono, iż Emitent nie jest w posiadaniu akcji własnych, które były przedmiotem umowy pożyczki i ich własność przeszła na inne podmioty. Korektę błędów ujęto w następujący sposób

- niepodzielony wynik finansowy -6 902 tys. zł,
- akcje własne 6 902 tys. zł.

Zmiana szacunków

W prezentowanym okresie zmiana szacunków nie miała miejsca.

Istotne zasady rachunkowości

Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe IDM Spółka Akcyjna w upadłości układowej oraz sprawozdania finansowe jednostek przez nią kontrolowanych (zależnych) sporządzone każdorazowo za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF – sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy:

- ✓ posiada władzę nad danym podmiotem,
- ✓ podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ✓ ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Grupa weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

W sytuacji, gdy Grupa posiada mniej niż większość praw głosu w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu są wystarczające do jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, oznacza to, że sprawuje nad nią władzę. W momencie oceny, czy prawa głosu w danej jednostce są wystarczające dla zapewnienia władzy, Grupa analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- ✓ wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;
- ✓ potencjalne prawa głosu posiadane przez Grupę, innych udziałowców lub inne strony;

- ✓ prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
- ✓ dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Grupa posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momencie podejmowania decyzji, w tym schematy głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach

Jednostki stowarzyszone są to jednostki, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami.

Wspólne przedsięwzięcia to ustalenia umowne, na mocy których dwie lub więcej stron podejmuje działalność gospodarczą podlegającą współkontrolce.

Rok obrotowy jednostek stowarzyszonych, wspólnych przedsięwzięć i jednostki dominującej jest jednakowy. Spółki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia stosują zasady rachunkowości zawarte w Ustawie. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Inwestycje Grupy w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności inwestycję w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się początkowo według kosztu, a następnie koryguje w celu uwzględnienia udziału Grupy w wyniku finansowym i innych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia. Jeżeli udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia przekracza wartość jej udziałów w tym podmiocie, Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach. Dodatkowe straty ujmuje się wyłącznie w zakresie odpowiadającym prawnym lub zwyczajowym zobowiązaniom przyjętym przez Grupę lub płatnościom wykonanym w imieniu jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

Inwestycję w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się metodą praw własności od dnia, w którym dany podmiot uzyskał status wspólnego przedsięwzięcia lub jednostki stowarzyszonej. W dniu dokonania inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub we wspólne przedsięwzięcie kwotę, o jaką koszty inwestycji przekraczają wartość udziału Grupy w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań tego podmiotu, ujmuje się jako wartość firmy i włącza w wartość bilansową tej inwestycji. Kwotę, o jaką udział Grupy w wartości godziwej netto w możliwych do zidentyfikowania aktywach i zobowiązaniach przekracza koszty inwestycji, ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym w okresie, w którym dokonano tej inwestycji.

Przy ocenie konieczności ujęcia utraty wartości inwestycji Grupy w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu stosuje się wymogi MSR 39. W razie potrzeby całość kwoty bilansowej inwestycji testuje się na utratę wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów” jako pojedynczy składnik aktywów, porównując jego wartość odzyskiwalną z wartością bilansową. Ujęta utrata wartości stanowi część wartości bilansowej inwestycji. Odwrócenie tej utraty wartości ujmuje się zgodnie z MSR 36 w stopniu odpowiadającym późniejszemu zwiększeniu wartości odzyskiwalnej inwestycji.

Grupa przestaje stosować metodę praw własności w dniu, kiedy dana inwestycja przestaje być jej jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz w sytuacji, gdy zostaje sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży. Różnicę między wartością bilansową jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia na dzień zaprzestania stosowania metody praw własności a wartością godziwą zatrzymanych udziałów i wpływów ze zbycia części udziałów w tym podmiocie uwzględnia się przy obliczaniu zysku lub straty ze zbycia danej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

Jeżeli Grupa zmniejsza udział w jednostce stowarzyszonej lub we wspólnym przedsięwzięciu, ale nadal rozlicza go metodą praw własności, przenosi na wynik finansowy część zysku lub straty uprzednio ujmowaną

w pozostałych całkowitych dochodach, odpowiadającą zmniejszeniu udziału, jeżeli ten zysk lub strata podlega reklasyfikacji na wynik finansowy w chwili zbycia związanych z nim aktywów lub zobowiązań.

Udziały we wspólnych działaniach

Wspólne działania to rodzaj wspólnego ustalenia umownego, w którym strony sprawujące współkontrolę mają prawa do aktywów netto oraz obowiązki wynikające z zobowiązań tego ustalenia. Współkontrola to określony w umowie podział kontroli nad działalnością gospodarczą, który ma miejsce, gdy strategiczne decyzje finansowe i operacyjne związane z tą działalnością wymagają wspólnej zgody stron posiadających współkontrolę.

Jeśli jednostka będąca częścią Grupy prowadzi działalność w ramach wspólnych działań, to Grupa jako strona tego działania ujmuje w związku z posiadaniem w nim udziału następujące pozycje:

- ✓ aktywa, w tym swój udział w aktywach stanowiących współwłasność;
- ✓ zobowiązania, w tym swój udział we wspólnie podjętych zobowiązaniach;
- ✓ przychody ze sprzedaży swojego udziału w produktach wytwarzanych przez wspólne działanie;
- ✓ swój udział w przychodach ze sprzedaży produktów wspólnego działania;
- ✓ poniesione koszty, w tym swój udział w kosztach ponoszonych wspólnie.

Grupa rozlicza aktywa, zobowiązania, przychody i koszty związane ze swoimi udziałami we wspólnych działaniach zgodnie z odpowiednimi MSSF dotyczącymi poszczególnych składników aktywów, zobowiązań, przychodów i kosztów.

Jeżeli jednostka należąca do Grupy zawiera transakcje ze wspólnym działaniem, którego stroną jest inna jednostka nie należąca do grupy, uznaje się, że Grupa zawarła transakcję z innymi stronami wspólnego działania, a zyski i straty, jakie wynikają z tej transakcji ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy tylko w zakresie dotyczącym udziału drugiej strony we wspólnym działaniu.

W przypadku, gdy jednostka należąca do Grupy zawiera transakcję ze wspólnym działaniem, w którym inna jednostka należąca do Grupy jest stroną, Grupa nie ujmuje swojego udziału w zyskach i stratach do momentu odsprzedaży tych aktywów stronie trzeciej.

Wycena do wartości godziwej

Grupa wycenia instrumenty finansowe takie jak instrumenty dostępne do sprzedaży oraz instrumenty pochodne oraz aktywa niefinansowe takie jak nieruchomości inwestycyjne w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- ✓ na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- ✓ w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny, jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- ✓ Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- ✓ Poziom 2 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- ✓ Poziom 3 - Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż PLN są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż PLN są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające z przeliczenia aktywów i zobowiązań niepieniężnych ujmowanych w wartości godziwej są ujmowane zgodnie z ujęciem zysku lub straty z tytułu zmiany wartości godziwej (czyli odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub w zysku lub stracie w zależności od tego, gdzie ujmowana jest zmiana wartości godziwej).

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/ kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Cena nabycia rzeczowych aktywów trwałych przekazanych przez klientów jest ustalana w wysokości ich wartości godziwej na dzień objęcia kontroli.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Budynki i budowle	5% do 6,5%	15 - 20
Maszyny i urządzenia techniczne	5% do 50%	2 - 20
Środki transportu	10% do 30%	10 – 3,3
Pozostałe środki trwałe	5% do 50%	2 - 20

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu

(obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale i ich grupy do sprzedaży uznaje się za przeznaczone do sprzedaży, w sytuacji, gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa Grupy do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji. Aktywa trwale sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Jeśli Grupa chce dokonać transakcji zbycia, w wyniku której utraciłaby kontrolę nad swoją jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży niezależnie od tego, czy Grupa zachowa udziały niedające kontroli po tej transakcji.

Jeżeli Grupa jest zobowiązana do realizacji planu sprzedaży, polegającego na sprzedaży inwestycji we wspólne przedsięwzięcie lub jednostkę stowarzyszoną lub części takiej inwestycji, inwestycję lub jej część przeznaczoną do sprzedaży klasyfikuje się jako przeznaczoną do sprzedaży po spełnieniu w/w kryteriów, a Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności do rozliczania części inwestycji sklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży. Pozostała część inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie, niesklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży, nadal jest rozliczana metodą praw własności. Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności w chwili zbycia, jeżeli transakcja zbycia powoduje utratę znaczącego wpływu na jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie.

Po dokonaniu transakcji sprzedaży Grupa rozlicza zachowane udziały zgodnie z MSR 39 chyba, że udziały te umożliwiają dalszą klasyfikację tego podmiotu jako jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia; w takim przypadku Grupa nadal stosuje metodę praw własności.

Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych. Wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnych obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym powstały, z uwzględnieniem powiązanego wpływu na podatek odroczony.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwale* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia aktywów niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich

wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania aktywów niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Aktywa niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji.

Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki

- sumy:
 - przekazanej zapłaty,
 - kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
 - w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad wartością godziwą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego

przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie chyba, że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Zasady amortyzacji środków trwałych użytkowanych na mocy leasingu finansowego powinny być spójne z zasadami stosowanymi przy amortyzacji własnych aktywów Grupy podlegających amortyzacji. Przy braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu. Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów chyba, że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, aktywów niematerialnych i wyrobów gotowych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej,

obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstaje w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- ✓ Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- ✓ Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- ✓ Pożyczki i należności,
- ✓ Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- ✓ wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- ✓ wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- ✓ spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:

- nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
- częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
- instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,

b) został zgodnie z MSR 39 wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako przychody (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej) finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument był najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowo); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech

kategoriach aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo której wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczony, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią

W sytuacji, gdy Grupa:

- ✓ posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz
- ✓ zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie

składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są ujmowane w zysku lub stracie.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia. W przypadku instrumentów wbudowanych nabytych w transakcji połączenia jednostek Grupa nie dokonuje ponownej oceny wbudowanych instrumentów pochodnych na dzień połączenia (są one oceniane na dzień pierwotnego ujęcia w jednostce nabytej).

Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward oraz kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe). Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone do zysku lub straty netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów *forward* jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (*forward*) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana na podstawie modelu wyceny uwzględniającego obserwowalne dane rynkowe, w tym w szczególności bieżące terminowe stopy procentowe.

W rachunkowości zabezpieczeń, zabezpieczenia klasyfikowane są jako:

- ✓ zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczające przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub
- ✓ zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją, lub
- ✓ zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub nie ujętego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłoby wpływać na zysk lub stratę. W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej, wartość bilansowa zabezpieczanej pozycji jest korygowana o zyski i/ lub straty z tytułu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka, instrument zabezpieczający jest wyceniany do wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej ujmowane są w zysku lub stracie.

Jeśli nieujęte uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie jest wyznaczone jako pozycja zabezpieczana, późniejsze łączne zmiany wartości godziwej uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmuje się jako składnik aktywów lub zobowiązanie, a powstające zyski lub straty ujmuje się w zysku lub stracie. Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego również ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, jeżeli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub gdy Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające. Każdą korektę wartości bilansowej zabezpieczanego instrumentu finansowego, do którego stosuje się metodę zamortyzowanego kosztu, poddaje się amortyzacji, a dokonane odpisy ujmuje się w zysku lub stracie. Amortyzacja może rozpocząć się od momentu dokonania korekty, jednakże nie później niż w momencie zaprzestania korygowania pozycji zabezpieczanej o zmiany wartości godziwej wynikające z zabezpieczanego ryzyka.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłoby wpływać na zysk lub stratę. Część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie ujmuje się w innych całkowitych dochodach, a nieefektywną część ujmuje się w zysku lub stracie.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego będzie się stosować zabezpieczenie wartości godziwej, zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach są wyłączone z kapitału własnego i włącza się je do kosztu nabycia lub do innej wartości bilansowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Zyski lub straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym netto za bieżący okres.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygaś lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja, bądź gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym, są nadal wykazywane w kapitale własnym aż do momentu wystąpienia prognozowanej transakcji. Jeżeli Grupa przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas zakumulowany w kapitale własnym łączny zysk lub strata netto są odnoszone do zysku lub straty netto za bieżący okres.

Zabezpieczenia udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym

Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym, w tym zabezpieczenie pozycji pieniężnej, uznawanej za część udziałów w aktywach netto, ujmuje się podobnie do zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego związane z efektywną częścią zabezpieczenia ujmuje się w innych całkowitych dochodach, natomiast zyski lub straty związane z nieefektywną częścią zabezpieczenia – ujmuje się w zysku lub stracie. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, kwotę zysków lub strat ujętą wcześniej w innych całkowitych dochodach przeklasyfikowuje się z kapitału własnego do zysków lub strat jako korektę wynikającą z przeklasyfikowania.

Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia każdego składnika zapasów uwzględnia wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – i są ustalane w następujący sposób:

Materiały	- w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”
Produkty gotowe i produkty w toku	- koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego
Towary	- w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu chyba, że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2017 roku żadne zobowiązania finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (na dzień 31 grudnia 2016 roku: zero).

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji

sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w zysku lub stracie jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstającą z tytułu zamiany różnicę odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Świadczenia pracownicze

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji.

Jeżeli wyniku kontraktu nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Grupa spodziewa się odzyskać.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- ✓ z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- ✓ w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- ✓ z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy

- transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- ✓ w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwość wyegzekwowania tytułu prawnego do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio, jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

Ocena niepewności co do rozliczeń podatkowych

Jeżeli w ocenie Grupy jest prawdopodobne, że podejście Grupy do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych będzie zaakceptowane przez organ podatkowy, Grupa określa dochód do opodatkowania (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe z uwzględnieniem podejścia do opodatkowania planowanego lub zastosowanego w swoim zeznaniu podatkowym.

Jeżeli Grupa stwierdzi, że nie jest prawdopodobne, że organ podatkowy zaakceptuje podejście Grupy do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych, wówczas Grupa odzwierciedla wpływ niepewności przy ustalaniu dochodu do opodatkowania (straty podatkowej), niewykorzystanych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych lub stawek podatkowych.

Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

1. Segmenty operacyjne

Działalność grupy jest jednorodna nie występują segmenty operacyjne.

2. Przychody i koszty

2.1. Pozostałe przychody z działalności podstawowej

	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
	badane	badane
a) doradztwo	795	1 119
b) zarządzanie funduszami		
c) obrót wierzytelnościami		
d) obrót wierzytelnościami hipotecznymi		
e) inwestycje w przedsięwzięcia e-biznesowe		
Pozostałe przychody z działalności podstawowej razem	795	1 119

2.2. Koszty działalności podstawowej

	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
	badane	badane
a) koszty z tytułu afiliacji		
b) opłaty na rzecz regulowanych rynków papierów wartościowych, giełd towarowych oraz na rzecz Krajowego Depozytu papierów wartościowych i giełdowych izb rozrachunkowych		
c) opłaty na rzecz izby gospodarczej		
d) wynagrodzenia	1 144	1 728
e) ubezpieczenia i inne świadczenia	212	307
f) zużycie materiałów i energii	56	104
g) koszty utrzymania i wynajmu budynków		189
h) pozostałe koszty rzeczowe	1 445	983
i) amortyzacja	4	23
j) podatki i inne opłaty o charakterze publicznoprawnym	71	199
k) prowizje i inne opłaty		43
l) pozostałe	38	223
Koszty działalności podstawowej razem	2 970	3 799

2.3. Pozostałe przychody operacyjne

	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
	badane	badane
a) zysk ze zbycia rzeczowych składników aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		9
b) dotacje		
c) pozostałe	3 343	9 862
- usługi refakturowane		
- rozwiązanie odpisów aktualizujących i rezerw	47	3 797
- przedawnione zobowiązania	3 018	
- pozostałe	278	6 065
Pozostałe przychody operacyjne, razem	3 343	9 871

2.4. Pozostałe koszty operacyjne

	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
	badane	badane
a) strata ze zbycia rzeczowych składników aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		
b) odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		
c) pozostałe, w tym:	530	5 090
- darowizny i inne koszty		
- odpisy aktualizujące wartość należności		850
- utworzenie rezerw pozostałych		305
- odpisy aktualizujące pozostałe aktywa		160
- pozostałe koszty operacyjne	530	3 775
Pozostałe koszty operacyjne, razem	530	5 090

2.5. Przychody finansowe

	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
	badane	badane
1. Odsetki od udzielonych pożyczek		52
2. Odsetki od lokat i depozytów	36	23
3. Pozostałe odsetki		1 874
4. Dodatnie różnice kursowe		
5. Zysk ze zbycia jednostek zależnych	1 990	
6. Pozostałe	243	
Przychody finansowe razem	2 269	1 949

2.6. Koszty finansowe

	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
	badane	badane
1. Odsetki od kredytów i pożyczek		
2. Odsetki od wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	3 781	5 995
3. Oprocentowane rachunki pieniężne klientów		
4. Pozostałe odsetki	12	
5. Ujemne różnice kursowe		
6. Odpisy aktualizujące wartość inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych		
7. Pozostałe	4 779	6 716
Koszty finansowe razem	8 572	12 711

3. Składniki innych całkowitych dochodów

Inne całkowite dochody dotyczą wyłącznie wyceny instrumentów finansowych.

4. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku i za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku przedstawiają się następująco:

	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
	badane	badane
1. Część bieżąca		5
2. Część odroczone		270
Razem podatek w rachunku zysków i strat		275

Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
	badane	badane
1. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu		1 902
2. Zwiększenia		10 408
3. Zmniejszenia		12 310
4. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu		

Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

ZMIANA STANU REZERWY Z TYTUŁU ODROCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
	badane	badane
1. Stan rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu w tym:		1 395
2. Zwiększenia		713
3. Zmniejszenia		2 108
4. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu razem		

5. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2018 r. nie wystąpiły.

6. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Spółki w Grupie Kapitałowej IDM S.A. w upadłości układowej tworzą odpisów na ZFŚS.

7. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jeden udział oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na akcjonariuszy przypadającego na akcjonariuszy Grupy przez średnią ważoną liczbę udziałów występujących w ciągu okresu. Zysk rozwodniony przypadający na jeden udział oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na udziałowców przez średnią ważoną liczbę wydanych udziałów występujących w ciągu okresu.

Na potrzeby wyliczenia średniej ważonej liczby akcji zwykłych (mianownika wzoru zysku na akcję) istniejących w trakcie okresu, w którym dokonano przejęcia odwrotnego:

- a) za liczbę akcji zwykłych występujących pomiędzy początkiem okresu, a datą przejęcia uznaje się liczbę akcji zwykłych obliczonych na podstawie średniej ważonej liczby akcji zwykłych jednostki z prawnego punktu widzenia przejmowanej (jednostki z rachunkowego punktu widzenia przejmującej) występujących w ciągu okresu i pomnożonych przez wskaźnik wymiany określony w umowie połączenia oraz
- b) liczbę akcji zwykłych występujących pomiędzy dniem przejęcia, a końcem tego okresu stanowi faktyczna liczba akcji zwykłych jednostki z prawnego punktu widzenia przejmującej (jednostki z rachunkowego punktu widzenia przejmowanej) występujących w tym okresie.

Podstawowy zysk na akcję za każdy okres porównawczy przed dniem przejęcia zaprezentowany w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym po przejęciu odwrotnym oblicza się poprzez podzielenie:

- a) zysku lub straty jednostki z prawnego punktu widzenia przejmowanej dającej się przyporządkować zwykłym udziałowcom w każdym z tych okresów przez
- b) historyczną średnią ważoną liczbę akcji zwykłych jednostki z prawnego punktu widzenia przejmowanej pomnożoną przez wskaźnik wymiany określony w umowie przejęcia.

Wyliczenie zysku na akcję przedstawia się następująco:

	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
	badane	badane
Zysk (strata) netto (w tys. zł)	-5 665	-7 605
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	3 306 389	3 306 389
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	-1,71	-2,30
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	3 306 389	3 306 389
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	-1,71	-2,30

8. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Emitent nie posiada zdolności dywidendowej.

9. Aktywa i zobowiązania

9.1. Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne

	31.12.2018	31.12.2017
	badane	badane
a) w kasie	8	9
b) na rachunkach bankowych	2 072	3 076
c) inne środki pieniężne (lokaty i depozyty bankowe)		
d) inne aktywa pieniężne		
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne razem	2 080	3 085

Środki pieniężne według stanu na 31 grudnia 2018 wyłącznie są w walucie polskiej.

9.2. Należności krótkoterminowe

	31.12.2018	31.12.2017
	badane	badane
1. Należności handlowe	156	423
a) od jednostek powiązanych:		
b) od jednostek pozostałych	156	423
2. Pozostałe należności	2 421	2 612
a) od klientów		
b) od jednostek powiązanych		
c) od biur maklerskich, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich		
d) od podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe		
e) od Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych i giełdowych izb rozrachunkowych		
f) od towarzystw funduszy inwestycyjnych i emerytalnych oraz funduszy inwestycyjnych i emerytalnych		
g) od emitentów papierów wartościowych lub wprowadzających		
h) przekazane zaliczki na zakup instrumentów finansowych		
i) z tytułu podatków, dotacji i ubezpieczeń społecznych	244	
j) dochodzone na drodze sądowej, nie objęte odpisami aktualizującymi należności		
k) wynikające z zawartych ramowych umów pożyczki i sprzedaży krótkiej z tytułu pożyczonych papierów wartościowych		
l) udzielone pożyczki:		
m) pozostałe	2 177	2 612
Należności krótkoterminowe, netto	2 577	3 035
n) odpisy aktualizujące należności krótkoterminowe	53 141	53 187
Należności krótkoterminowe, brutto	55 718	56 222

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH	31.12.2018	31.12.2017
	badane	badane
Stan na początek okresu	53 187	64 596
a) zwiększenia (z tytułu)		
- utworzenie odpisu aktualizującego		
- inne		
b) zmniejszenia (z tytułu)	46	11 409
- wykorzystania		11 409
- rozwiązania	46	
- przesunięcie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych na koniec okresu	53 141	53 187

9.3. Inwestycje kapitałowe

	31.12.2018	31.12.2017
	badane	badane
a) akcje	196	34
b) dłużne papiery wartościowe	180	
c) jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne		2 990
d) udziały		
e) inne prawa majątkowe (wierzycelności windykacyjne)		
f) pozostałe (pożyczki)		
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu, razem	376	3 024

INWESTYCJE KAPITAŁOWE (STRUKTURA WALUTOWA)	31.12.2018	31.12.2017
	badane	badane
a) w walucie polskiej		2 990
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)		
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu, razem		2 990

9.4. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

	31.12.2018	31.12.2017
	badane	badane
a) akcje	376	3 024
b) udziały		
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych razem	376	3 024

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych dotyczą posiadanych przez emitenta akcji Devoran S.A. oraz Budownictwo Polskie S.A.

9.5. Nieruchomości inwestycyjne

	01.01 -31.12.2018	01.01 -31.12.2017
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia	2 635	9 858
Zmiany stanu:	-18	-7 223
- nabycie nieruchomości inwestycyjnych		
- nabycie jednostki zależnej		
- zyski/ straty z tytułu wyceny wartości godziwej		
- różnice kursowe z przeliczenia		
- zbycie nieruchomości przez jednostkę zależną	-18	-7 223
- transfer do aktywów przeznaczonych do zbycia		
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	2 617	2 635

Według stanu na 31.12.2018 nieruchomości inwestycyjne znajdowały się w spółce zależnej K6 Sp. z o.o. obejmowały następujące działki:

- działka nr 30 we Wrocławiu nabyta na podstawie aktu notarialnego Rep. A Nr 1784/2011,
- działka nr 50/2 we Wrocławiu nabyta na podstawie aktu notarialnego Rep. A Nr 1772/2011,
- działka nr 37/20 i 37/21 w miejscowości Mokronos Mały nabyta na podstawie aktu notarialnego Rep. A Nr 1765/2011,

- nieruchomość gruntowa zabudowana nr 347 położona w Sośnie (woj. wielkopolskie) nabyta na podstawie aktów notarialnych Rep. A nr 8482/2013 oraz Rep. A nr 11563/2013.

9.6. Aktywa niematerialne

	31.12.2018	31.12.2017
	badane	badane
a) koszty zakończonych prac rozwojowych		
b) wartość firmy		
c) nabyte koncesje patenty licencje i podobne		
d) inne aktywa niematerialne		
e) zaliczki		
Aktywa niematerialne razem		

9.7. Aktywa trwałe

AKTYWA TRWAŁE	budynki i budowle	sprzęt komputerowy	urządzenia techniczne	środki transportu	pozostałe środki	razem
Wartość bilansowa brutto na 01.01.2018	206	3 936	1 174		1 300	6 616
Zwiększenia, z tytułu:				171		171
nabycia				171		171
nabycia przedsiębiorstwa						
zawartych umów leasingu						
przesunięcia ze środków trwałych w budowie						
nieodpłatnego otrzymania						
inne						
Zmniejszenia, z tytułu:	206	3 874	1 174		1 248	6 502
zbycia						
rozliczenie inwentaryzacji	206	3 874	1 174		1 248	6 502
przesunięcia ze środków trwałych w budowie						
przesunięcia do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży						
Wartość bilansowa brutto na 31.12.2018		62		171	52	285
Umorzenie na 01.01.2018	153	3 893	985		1 195	6 226
Zwiększenia, z tytułu:						
amortyzacji						
inne						
Zmniejszenia, z tytułu:	153	3 831	985		1 143	6 112
zbycia						
rozliczenie inwentaryzacji	153	3 831	985		1 143	6 112
Umorzenie na 31.12.2018		62			52	114
Odpisy aktualizujące na 01.01.2018	53	43	189		105	390
Odpisy aktualizujące na 31.12.2018						
Wartość bilansowa netto na 01.01.2018						
Wartość bilansowa netto na 31.12.2018				171		171

9.8. Zobowiązania krótkoterminowe

	31.12.2018	31.12.2017
	badane	badane
1. Wobec klientów		
2. Zobowiązania handlowe	4 086	1 767
a) wobec jednostek powiązanych		
b) wobec jednostek pozostałych	4 086	1 767
3. Zobowiązania finansowe	59 621	65 818
a) wobec jednostek powiązanych		
b) wobec jednostek pozostałych	59 621	65 818
4. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych		
5. Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	3 436	2 424
a) wobec jednostek powiązanych		
b) wobec biur maklerskich, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich		
c) wobec podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe		
d) wobec Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych i giełdowych izb rozrachunkowych		
e) wobec izby gospodarczej		
f) wobec emitentów papierów wartościowych lub wprowadzających		
g) weksłowe		
h) z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych	104	1 839
i) z tytułu wynagrodzeń	7	595
j) wobec towarzystw funduszy inwestycyjnych i emerytalnych oraz funduszy inwestycyjnych i emerytalnych		
k) wynikające z zawartych ramowych umów pożyczki i sprzedaży krótkiej z tytułu pożyczonych papierów wartościowych		
l) pozostałe	3 325	
Zobowiązania krótkoterminowe razem	67 143	70 009

9.9. Pozostałe pasywa

	31.12.2018	31.12.2017
	badane	badane
a) bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów		
- długoterminowe		
- krótkoterminowe		
b) rozliczenia międzyokresowe przychodów	227	148
- długoterminowe		
- krótkoterminowe	227	148
Pozostałe pasywa razem	227	148

9.10. Rezerwy

	31.12.2018	31.12.2017
	badane	badane
Stan rezerwy na odroczony podatek dochodowy		
Stan rezerwy na świadczenia emerytalne	47	54
Stan pozostałych rezerw krótkoterminowych na koniec okresu wg tytułów:	8 221	8 132
– rezerwa na premie pracownicze		
– rezerwa na udzielone poręczenia	355	355
– rezerwa na kadry administracyjne		
– rezerwa dot. rozszczeń spornych	7 041	7 041
– rezerwa na koszty zwolnień grupowych	47	47
– pozostałe	778	689
Rezerwy razem	8 268	8 186

9.11. Kapitał zakładowy

Na dzień bilansowy tj. 31.12.2018 r. wysokość kapitału zakładowego IDMSA wynosiła 165 319,45 zł. Kapitał zakładowy dzielił się na 3 306 389 sztuk akcji zwykłych o wartości nominalnej 0,05 zł każda akcja i był pokryty w ten sposób, że do kwoty 156 832,88 zł – opłacony gotówką, zaś w pozostałym zakresie pokryty aportem.

	31.12.2018	31.12.2017
Seria akcji	A	A
Liczba akcji	3.306.389	3.306.389
Wysokość kapitału zakładowego	165.319,45 zł	165.319,45 zł
Wartość nominalna 1 szt. akcji	0,05 zł	0,05 zł

Prawa, przywileje i ograniczenia związane z akcjami IDMSA

Akcjonariuszom IDMSA przysługuje prawo do:

1. dywidendy;
2. głosu na walnym zgromadzeniu Spółki;
3. prawo poboru akcji nowych emisji.

Akcjonariuszom posiadającym akcje IDMSA przysługuje prawo do dywidendy oraz prawo głosu na Walnym Zgromadzeniu. Poza tym akcjonariuszom przysługuje prawo poboru przy nowej emisji akcji.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej IDMSA prezentuje akcje własne, Spółka, zgodnie z art. 364 §2 KSH nie wykonuje prawa głosu z posiadanych akcji własnych, a w przypadku akcji własnych pożyczonych prawa głosu są wykonywane osoby, które aktualnie posiadają akcje.

Według posiadanych przez Spółkę informacji na akcjach IDMSA należących do akcjonariusza: Grzegorza Leszczyńskiego zostały ustanowione zastawy rejestrowe oraz blokady:

Akcjonariusz	Liczba akcji
Grzegorz Leszczyński	220 980

9.12. Akcje własne

AKCJE WŁASNE	31.12.2018	31.12.2017
a) realizacja uchwały nr 4 WZA z 25 stycznia 2010 r.		-6 902
Akcje własne razem		-6 902

10. Połączenia jednostek i nabycia udziałów niekontrolujących

Nie wystąpiło.

11. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności

11.1. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Grupa posiada udziały w dwóch jednostkach stowarzyszonych

- ✓ Budownictwo Polskie S.A. dla powyższej jednostki brak jest danych finansowych – w sprawozdaniu aktywa zaprezentowano w wartości 0, która w ocenie zarządu odpowiada wartości godziwej w/w aktywów,
- ✓ DEVORAN S.A. Jednostka powyższa jest notowana na NewConnect, który jest rynkiem akcji, opartym na alternatywnym systemie obrotu prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Spółka tworzy Grupę kapitałową. Wybrane skonsolidowane dane GK Devoran S.A. zaprezentowano poniżej:

	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Zysk ze sprzedaży	41	-36
Zysk brutto	-300	65
Zysk netto	-305	202
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	87	187
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-53	41
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-39	-181
Kapitał (fundusz) własny	5 062	5 365
Kapitał (fundusz) podstawowy	7 057	7 057
Należności długoterminowe		
Należności krótkoterminowe	260	238
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	42	47
Zobowiązania długoterminowe		2 930
Zobowiązania krótkoterminowe	3 366	348
Aktywa	8 728	8 937

11.2. Inwestycje we wspólnych przedsięwzięciach

Grupa nie posiada udziałów jednostkowo istotnych wspólnych przedsięwzięciach wykazywanych metodą praw własności.

12. Udział we wspólnym działaniu

Grupa nie posiada udziałów w jednostkowo istotnych wspólnych działaniach.

13. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa nie posiada zobowiązań inwestycyjnych.

14. Zobowiązania warunkowe

14.1. Sprawy sądowe

Postępowania sądowe, dotyczące wierzytelności Spółki:

Pozwany	Wartość sporu	Przedmiot sprawy	Stan sprawy	Stanowisko Spółki
Toyota Bank Polska	388 684,00 zł	Pozew o zapłatę z umowy przelewu wierzytelności kredytowej	Sprawa toczy się przed sądem I instancji	W ocenie Spółki powództwo jest zasadne

Postępowania sądowe, dotyczące zobowiązań Spółki:

Powód	Wartość sporu	Przedmiot sprawy	Stan sprawy	Stanowisko Spółki
PPH Temar sp. z o.o. sp.k.	1 191 776,00 zł	Pozew o zapłatę	Sprawa toczy się przed sądem I instancji	W ocenie Spółki powództwo nie jest zasadne
Deutsche Bank Polska S.A.	1 807 852,00 zł	Pozew o zapłatę	Sprawa toczy się przed sądem I instancji	W ocenie Spółki powództwo jest niezasadne
Blue Point sp. z o.o.	2 859 055,00 zł	Pozew o zapłatę	Sprawa toczy się przed sądem I instancji	W ocenie Spółki powództwo jest niezasadne

14.2. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiły okoliczności powodujące utworzenie odpowiednich rezerw na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

15. Informacje o podmiotach powiązanych

Transakcje pomiędzy spółkami tworzącymi Grupę Kapitałową dotyczyły kupna/sprzedaży towarów handlowych oraz udzielenia/otrzymania pożyczek lub obligacji odbyły się na warunkach rynkowych i zostały wyłączone na poziomie konsolidacji.

15.1. Wspólne działania

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w Grupie nie występują wspólne działania.

15.2. Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi

Transakcje między podmiotami powiązаныmi w Grupie Kapitałowej IDM SA odbywają się na warunkach rynkowych.

15.3. Pożyczka udzielona członkowi Zarządu

W prezentowanym okresie nie udzielano pożyczek Członkom Zarządu.

15.4. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

W prezentowanym okresie nie wystąpiły inne transakcje z Członkami Zarządu.

15.5. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy

	01.01 -31.12.2018	01.01 -31.12.2017
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	381	433
Nagrody jubileuszowe		
Świadczenia po okresie zatrudnienia		
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy		
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych		
Razem	381	433

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej	01.01 -31.12.2018	01.01 -31.12.2017
RAZEM	139,1	139,1

16. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku w podziale na rodzaje usług:

Rodzaj usługi	01.01 -31.12.2018	01.01 -31.12.2017
Obowiązkowe badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego (jednostkowego i skonsolidowanego)	18	18
Inne usługi poświadczające		
Usługi doradztwa podatkowego		
Pozostałe usługi		
Razem	18	18

17. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych z których korzystają Spółki tworzące Grupę Kapitałową należą obligacje, należności oraz środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe, zobowiązania. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty

finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

18. Instrumenty finansowe

Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

19. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej właścicieli. Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy, zwrócić kapitał udziałowcom lub podnieść kapitał poprzez wydanie nowych udziałów lub zaciągnąć zobowiązania w formie kredytów, pożyczek lub obligacji.

20. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w jednostce dominującej w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku kształtowało się następująco: 16 osób w roku 2017 oraz 16 osób w 2018.

21. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

W dniu 8 kwietnia 2019 r. Sąd Okręgowy w Krakowie wydał wyrok na mocy, którego zasądził od IDMSA na rzecz PHU Temar sp. z o.o. sp.k. kwotę 1.191.775,54 zł w sprawie o zapłatę. O przedmiotowym postępowaniu Spółka informowała w raportach okresowych w części dotyczącej postępowań sądowych.

Wydany wyrok jest nieprawomocny. Spółka wystąpi z wnioskiem o pisemne uzasadnienie wydanego orzeczenia i na tej podstawie podejmie decyzję o ewentualnych dalszych krokach prawnych w przedmiotowej sprawie.

Roszczenie PHU Temar sp. z o.o. sp.k., o którym mowa powyżej jest roszczeniem powstałym przed dniem 22.07.2014 r. tj. przed dniem ogłoszenia upadłości z możliwością zawarcia układu. W przypadku prawomocnego zasądzenia przez sąd orzekający na niekorzyść IDMSA, wierzytelność PHU Temar sp. z o.o. sp.k. zostanie objęta układem.

Grzegorz Leszczyński – Prezes Zarządu

Sprawozdanie sporządził
KP Accounting Services Sp. z o.o.
w imieniu której działa
Piotr Janaszek - Prezes Zarządu